

Verk med nyanser av Lynch

5

TEATER

«The Big Dream»

Av Verk Produksjoner

Scenografi og lys: Jakob Oredsson

Med Solveig Laland Mohn, Saila Hyttinen, Anders Mossling, Fredrik Hannestad, Per Platou

Black Box

«Hvorfor tviholder vi på å arbeide sammen?» Spørsmålet stilles på betimelig vis i den gryende brevvekslingen mellom Saila Hyttinen og Anders Mossling, to av skuespillerne i Verk Produksjoner, i oppsetningen «The Big Dream» som markerer ensembles 20-årsjubileum. Selv er ikke disse to brevskriverne på scenen i urpremieren annet enn gjennom ordene. I stedet er det en tredje, Solveig Laland Mohn, som framfører brevvekslingen og det man kan kalle jubileumsmarkeringen som en monolog. Sjelden har man imidlertid opplevd en monolog så «kollektiv» i uttrykket, hvor et samlet kompani stemmer i enten gjennom teksten som framføres eller i de andre bestanddelene som kjennetegner Verk, det være seg lyd, lys, scenografi eller bare en følelse av en kreativ samstemmighet som via overraskende sidespor leder fram til et endelig resultat. På det viset kan også filmskaperen David Lynch bli et naturlig, for ikke si framskutt element i en teateroppsetning som denne, en popkulturell fellesreferanse som skaper emosjonelle og stemningsoppbyggende bånd ensemblet imellom og mellom aktørene og publikum.

Les også: [Anmeldelse: Nattsvart blikk på «Narvik»](#)

Verk Produksjoners opprinnelige nordiske kjerne besto av norske Fredrik Hannestad og nettopp finske Hyttinen og svenske Mossling, alle sentrale i «The Big Dream», stykket som har hentet tittel og mer til fra multikunstneren David Lynchs album fra 2013. «The Big Dream» er på et vis de opprinneliges omfavnelse av et livsverk, en hyllest til teatret og illusjonene, til å løpe linjen helt ut og til å tåle hverandre. Det er en erkjennelse av den veien som er tilbakelagt, og til viljen til videre progresjon som er gjenkjennelig for alle. Lynch snakker i sine meditative stunder om at man i en kreativ prosess aldri vet om det er store eller små fisker under overflaten. For Verks del handler det hele kanskje om å finne ut hvorvidt ideene er store eller små bestanddeler i meningen med det hele. Saila spør i et av brevene til Anders hvordan det var å motta Guldbaggen. Dette er bare en av flere markører som understreker når brevene er skrevet og i hvor stor grad de er forankret i en virkelighet. Anders Mossling fikk svenskenes svar på Amanda-prisen for rollen i Måns Månssons «Yarden» (2017), og i brevet forteller han på underholdende vis hvordan han bestemte seg for å ta takketalen på sparket. Det skulle han ikke gjort.

Les også: [«Måken»: De giftige trivialitetene](#)

Slike øyeblikk er brevene fulle av. Om man skulle ønsket noe, var det at intensiteten i historiene i større grad fikk prege selve tonen i forholdet med de to brevskriverne. Innimellom henger det i løse luften, og det til tross for at brevskrivning som kontaktskapende kommunikasjon i dagens samfunn faktisk er noe så sjeldent som en nøkkel til en indre, felles forståelse, om man skal tolke Verks intensjoner riktig.

Les også: [«Trilogien»: Unik, mørk og vakker Jon Fosse-dramatisering](#)

Meta-dimensjonene ligger derfor tjukt når Solveig Laland Mohn (tilsynelatende) alene på scenen begynner sin historie med da hun selv var en 13 år gammel elev som opplevde at skolen hun gikk på fikk besøk av et teaterensemble. Det blir en kort, lakonisk og selvironisk innføring i skuespillets og teatrets «grunnprinsipper», før hun med samme lag av fin

humor og selvinnsikt begynner på monologen hvori opptatt to brevskriveres stemmer som i begynnelsen argumenterer rundt vanskelighetene de har med hverandre og med det selvpålagte oppdragets videre eksistens. Så kommer historiene, hverdagsbetraktningene, en kunstnerisk søken og ikke minst en selvransakelse når det gjelder kompaniets egen lange og kronglete, men også suksessfylte vei. Mohn gjør det hele med en kombinasjon av sjarm og dybde, og ikke minst ved hjelp av et annet av kompaniets kjennetegn, humoren som avdekkes lik små smilerynker i et mesterlig spill, også fysisk.

Les også: [Rigoletto: Italienerne i furuskogen](#)

Brevene preges av den tenksomme måten å kommunisere på, symbolisert gjennom det man kanskje kan kalle en «sone» der alles innerste drømmer kan gå i oppfyllelse, slik det fortoner seg i Andreij Tarkovskijs film «Stalker», som Verk bygget sitt kanskje mest kjente stykke på. «Sonene» er mulig å lese inn årets stykke, fysisk i form av en stor svart boks på scenen, en slående kombinasjon av The Black Lodge, dette mytologiske rommet David Lynch skaper sin versjon av i «Twin Peaks», og som i Verks visuelle raptus av mørke, musikk og dans nærmest har fått form som et kvadratisk sort «hull» som sluker alt lys, i utforming heller ikke ulikt muslimenes helligdom Kaba. Det handler uansett hvordan man ser den, om veien mot perfektjonen, og i det ligger også kunsten å utstå hverandre. Den svarte boksens dobbelte bunn, hvor illusjonene bryter fram i kaskader av lys, dans og David Lynchs musikk er rett ut fantastiske, særlig den avsluttende sekvensen med tittelkuttet «The Big Dream» som bærende element etter at Per Platous lydmalende mareritt av tvil, tro og bergbrytende trolldom har kvernet oss ned på felgen.

I den litterære enden er Heiner Müllers fragmentariske litterære stil og korrespondansen mellom Ingeborg Bachmann og Paul Celan bare noen av flere lanterner underveis gjennom teksten som understreker kompaniets søken etter å forstå seg selv.

Les også: [«The Practice Of Love»: Om havet, døden og kjærligheten](#)

Verks «The Big Dream» speiler kanskje drømmen om kunsten i all sin velde, men det handler mer om hva som befinner seg i de små sprekke som utgjør overflatekrakileringene, det som forårsaker tvil og usikkerhet når hverdagen skal omsettes til ikke bare en kreativ prosess fram mot ideer og resultat, men også et samhold mennesker imellom. Som alltid med Verk virker det som om ideene, kanskje også tilfeldighetene og en tydelig søken etter en felles åpenhet, har manet fram en teaterforestilling mer eller mindre på slump. Måten ideene ivaretas på, som det smått absurde i å nedskalere jubileumsforestillingen til et enpersonsshow, er imidlertid det som gjør «The Big Dream» til en naturlig forlengelse av Verks virke når de nå engang skulle finne på å ta utelukkende utgangspunkt i seg selv.